

18.3.2014

Valtiovarainministeriö
Rakenne- ja ohjausyksikkö
Neuvotteleva virkamies Anu Nousiainen

Asia: Pohjois-Suomen aluehallintoviraston näkemyksiä aluehallintovirastojen hallinnollisten tehtävien kokoamiseksi

Hallinnon tehtävänä on palvella kussakin aluehallintovirastossa ydintehtävien parasta mahdollista hoitamista sekä varmistaa yhdenmukaiset ja tehokkaat käytännöt.

Hallintotehtävien kokoamisen lähtökohtana tulee olla se, mitä lisäarvoa aluehallintovirastot saavat kootuista tehtävistä. Yksi konkreettinen lisäarvo on se, että kootuissa hallinnon tehtävissä voidaan erikoistua eri tehtäviin ja sijaisuuksien järjestäminen on helpompaa kuin yksittäisessä virastossa.

Hallintotehtävien kokoamisessa tulisi edetä maltilla huomioiden talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjaukset mukaan lukien maistraattien yhdistäminen aluehallintovirastoihin vuoden 2015 alussa.

Hallintotehtävien kokoaminen ja hallinnon uudistaminen tulee tehdä niin, että kaikki aluehallinnon uudistamisvaihtoehdot voidaan tulevaisuudessa toteuttaa.

HALKO-hankkeen työpajatyöskentely on ollut hallinnon aito resurssiselvitys. Työpajatyöskentelyn avulla on saatu esiin prosessien kulku ja samalla lähdetty myös jo kehittämään prosesseja yhtenäiseen suuntaan toisiltamme oppien. Tästä hyvänä esimerkkinä on eri hallinnon osa-alueista käydyt keskustelut sekä niiden pohjalta käynnistetyt kehittämistoimet.

Hankkeen tavoitteena on vähenevien henkilöstöresurssien mahdollisimman tehokas hyödyntäminen. Jatkoselvityksessä on tärkeää arvioida uudistuksen taloudelliset vaikutukset. Miten keskittämisen kustannushyödyt toteutuvat eri vaihtoehdoissa? Kun henkilöstö jatkaa nykyisillä paikkakunnilla, kustannushyödyt tulevat ennen muuta toimintojen uudistamisesta tai tehostamisesta. Tästä syystä prosessien uudistaminen on keskeistä.

Nykyisinkin hallinto on hajautunut joissakin aluehallintovirastoissa useammalle paikkakunnalle. Hankkeessa tulisi selvittää, miten eri hallintopalveluyksiköt ovat hajautuneet eri paikkakunnille ja millaisia kustannuksia ja millaisia haasteita ammattimaiselle ja tehokkaalle johtamiselle tästä aiheutuu. Myös vastuualueilla hoidetaan hallintotehtäviä eri tavoin eri aluehallintovirastoissa. Nämä todelliset hallintoressurit tulisi selvittää tässä yhteydessä.

Hallintopalvelut ovat olleet niin viraston yleisen johtamisen tuki kuin myös vastuualueiden johtamisen tuki. Hallintotehtävät tulee organisoida niin, että tämä perusajatus toteutuu.

Viraston johtamista tukevien tehtävien tulee olla jokaisen viraston oma resurssi, jota voidaan kehittää ja suunnata tarpeen mukaan. Aluehallintovirastossa tarvitaan omia resursseja strategisen tulossopimuksen valmisteluun, koordinointiin ja seurantaan sekä toimintaympäristön analysointiin. Myös tiedonhankinta johdon tarpeisiin sekä viraston kehittämisen (toiminnan, prosessien jne.) ohjaus ja tuki tulee olla viraston omaa toimintaa. Ylijohtajan prosesseja ovat sisäisen turvallisuuden, varautumisen ja kansainvälisten asioiden hoitaminen alueella. Näihin liittyvien resurssien tulee olla virastossa. Edellä mainittujen, ns. ylijohtajan esikuntatehtävien hoitamista varten virastossa tulee olla johdon assistentti, henkilöstö- ja taloushallinto virkamies, viestinnän ammattilainen, ja riittävä määrä yleishallintovirkamiehiä. Näin varmistetaan kunkin aluehallintoviraston toimeenpanokyky.

Viestintä on säilytettävä viraston omana toimintana, koska viestintä on keskeinen johtamisen väline. Onnistunut viestintä tarvitsee aktiivista vuorovaikutusta substanssin kanssa, aluetuntemusta sekä työskentelyä asiakas- ja sidosryhmärajapinnassa. Viestinnän keskittämisen hyödyt löytyvät intran ja internetin teknisessä ylläpidossa, jolloin sijaisuudet voidaan hoitaa ja tekninen kehittäminen mahdollistuu. Viestinnän kehittämisessä tulee edetä verkostoyhteistyössä. Kriisiviestintä on olennainen osa aluehallintoviraston varautumisen substanssitehtävää.

Erikoistumisyksikköjen resurssien hajauttamista tulisi myös tarkastella yhtenä vaihtoehtona. Keskitetyssä ratkaisussakin tulee varata riittävät voimavarat tehtävien asiaankuuluvan toimeenpanon toteuttamiseen aluehallintovirastoissa.

Tässä yhteydessä voidaan arvioida mm. ESAVI:ssa sijaitsevan aluehallintovirastojen toiminnan kehittämisyksikön asema ja tarkoituksenmukaiset voimavarat. Tällä hetkellä toiminnan kehittämisyksikköön on varattu yli 5 htv henkilöstöresurssi. Aluehallintovirastojen resurssi vastaavaan tehtävään on sen sijaan henkilöstösuunnitelmien mukaan 10–20 % tästä. Suhdeluvun pitäisi olla päinvastoin, jotta toimeenpano ja tavoitellut tulokset saavutetaan.

Hallinnollisten tehtävien kokoamisessa on erityisesti pidettävä huolta siitä, ettei tulevaan yhteiseen AVI-hallintoon keskity liikaa resursseja. Keskitetyn hallinnon ammattimainen ja määrätietoinen johtaminen pitää turvata vuodesta 2015 eteenpäin siten, ettei se vie resursseja AVI:n vastuualueilta tehtävältä ydintoiminnalta. Keskitettyjä tehtäviä, toimintaa ja prosesseja tulee edelleen kehittää paremmin AVI:ja palveleviksi, tehokkaammiksi sekä vähemmän htv-resurssia vaativiksi huomioiden mm. eläköitymisen kautta hyödynnettävä potentiaali. Lisäksi tulee aktiivisesti hakea hallintopalvelujen tehokkaimpia tuottamistapoja yhteistyössä mm. ELY:n sekä valtion yhteisten konserni-palvelutuottajien kanssa.

Terttu Savolainen
Ylijohtaja